

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ТАВРІЙСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**Факультет економіки та бізнесу
Кафедра економіки і бізнесу**

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ»

<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=359>

Викладач (і) к.е.н., доц. Болтянська Лариса Олексіївна
<http://www.tsatu.edu.ua/et/people/boltjanska-larysa-oleksijivna/>
 Кількість кредитів 5
 Загальна кількість годин 150

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Бізнес-планування» спрямована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей застосування на практиці інструментів та методів розробки бізнес-плану. Дисципліна орієнтована на вивчення сутності, логіки та методології бізнес-планування, розуміння його структури та змісту, методів розробки окремих розділів бізнес-плану; опанування технології обґрунтування маркетингових рішень, фінансово-економічні розрахунків доцільності реалізації бізнес-плану; формування навиків та вмінь самостійної розробки бізнес-плану, забезпечення збалансованості його показників, формування інформаційного поля бізнес-планування, прогнозування тенденцій розвитку ринку, проведення фінансово-економічних розрахунків з використанням програмних засобів підтримки розробки бізнес-плану.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців належних практичних вмінь та навичок складання бізнес-планів для підприємств та організацій, нових підприємств та організації виробництва нової продукції й послуг.

Завдання дисципліни полягає у формуванні системи теоретичних знань щодо змісту, технологій та методів бізнес-планування; ознайомлення з детальною характеристикою структури та змісту бізнес-плану; опанування інструментарію, методик розрахунків, методів бізнес-планування, оцінки ризику, оцінки ефективності бізнес-плану; оволодіння практичними методами розрахунків та техніко-економічного обґрунтування економічних процесів для обґрунтування розділів бізнес-плану; усвідомлення доцільності й обов'язковості використання бізнес-планів як надійного фінансово-економічного інструменту розвитку й підвищення ефективності сучасного бізнесу.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності(ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
051 «Економіка»	ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ФК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. ФК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. ФК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності. ФК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків. ФК 15. Здатність розробляти рекомендації та системні заходи для підвищення ефективності господарської діяльності економічних суб'єктів за рахунок використання науково — технічних і організаційно-економічних інновацій.	РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності. РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин. РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники. РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. РН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів. РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на

			основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей. РН28. Системно аналізувати процес господарської діяльності, розробляти комплекси заходів та рекомендації економічним агентам для підвищення рівня ефективності їх господарської діяльності.
--	--	--	---

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Теоретичні основи бізнес-планування
2. Технологія бізнес-планування
3. Підготовчий етап бізнес-планування
4. Продукт та ринок
5. План маркетингу
6. Виробничий план
7. Організаційний план
8. Фінансовий план
9. Оцінка ризиків та страхування
10. Презентація та експертиза бізнес-плану

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Принципи бізнес-планування
2. Технологія бізнес-планування
3. Підготовчий етап бізнес-планування
4. Продукт та ринок
5. План маркетингу
6. Виробничий план
7. Організаційний план
8. Фінансовий план
9. Оцінка ризиків та страхування
10. Презентація та експертиза бізнес-плану

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університеті.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого

заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.

- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графіко-освітнього процесу.

Рекомендована література

Базова

1. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
2. Бізнес-планування в підприємстві: навчально-методичний посібник для студентів ОР «Бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». / Васильченко С.М. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. – 57 с.
3. Європейські стандарти бізнес-планування : навч. посібник / О. В. Димченко, О. О. Рудаченко, В. М. Прасол, О. Д. Панова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 143 с.
4. Ігор Должанський, Тетяна Загорна. Бізнес-план. Технологія розробки. Центр навчальної літератури. 2019. 384 с.

Допоміжна

5. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник. — Вид. 2-ге, доп. / С. Ф. Покропивний, С. М. Соболев, Г. О. Швиданенко, О. Г. Дерев'яноко. — К.: КНЕУ, 2002. — 379 с.
6. Македон В. В. Бізнес-планування: Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 236 с.
7. Козловський В. О., Лесько О. Й. Бізнес-планування. Навчальний посібник. Видання 2-е, доповн. та переробл. – УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. – 241 с.
7. Савіна Н. Б. Підприємництво і бізнес-планування : навч. посіб. / Н. Б. Савіна, А. М. Костюкевич. – Рівне : НУВГП, 2011. – 191 с.
8. Верланов Ю. Ю. Бізнес-планування: теорія та практика : навч. посіб. / Ю. Ю. Верланов, О. Ю. Верланов. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – 244 с.
9. Макаренко С.М., Олійник Н.М. Бізнес-планування: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» рівня вищої освіти «Бакалавр». Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД». 2017 — 224 с.

Гарант освітньої програми

Ганна Завадських